Ukmergės žinios

2020 m. gegužės 15 d.
PENKTADIENIS
Nr. 38 (2540)
Kaina 0,50 EUR
ISSN 1392-852X
www.ukzinios.lt

Ukmergės rajono laikraštis

UKMERGĖS RAJONO VARTOTOJŲ KOOPERATYVAS
„PIVONIJA“
TAUPYMO GARANTAS
Šviežia mėsa geromis kainomis!
Gausus prekių asortimentas!
Daugybė akcijų ir pasiūlymų Jums!
Darbo laikas 7³⁰- 21³⁰
Laukiame Jūsų adresu: Vilniaus g. 90 A-1, Ukmergė

Ką svarbu žinoti, švelnėjant karantinui?

Vyriausybė, atsižvelgusi į epidemiologinę situaciją šalyje, švelnina karantino sąlygas. Artimiausiu metu dirbti galės viduje veikiančios kavinės, restoranai, barai. Be to, nosis ir burnas dengiančių kaukių lauke ir atvirose vietose dėvėti neprivaloma, o tik rekomenduojama.

Nustatyta, kad visiems, vyresniems nei 6-erių metų asmenims, nosis ir burnas dengiančias priemones bus privalu dėvėti turgavietėse ir kitose viešose prekybos vietose, renginiuose, ekskursijose, viešojo transporto įlaipinimo vietose. Taip pat ir viešose uždarose erdvėse, išskyrus valgant ir geriant viešojo maitinimo įstaigose bei sportuojant.

Visais kitais atvejais neprivaloma, tačiau ir toliau rekomenduojama. Šis sprendimas įsigaliojo nuo šio ketvirtadienio.

Nukelta į 11 p.

Kristina Zinkevičienė: „Batikos žavumas – nenuspėjamume“

Tautodailininkė Kristina Zinkevičienė.

Gediminaičių stulpai, už rankų susikibę bernelis ir mergelė, burkuojantys paukšteliai ir dar daug kitų siužetų pasakoja tautodailininkės Kristinos Zinkevičienės batikos darbai. Prislopintų spalvų, papuošti tradiciniais baltiškais elementais paveikslai tarsi palydi į savitą pasaulį. Jų autorė į tautodailininkų veiklą įsilieja ne tik savo kūriniais, bet ir kitokiais darbais.

Skaistė VASILIAUSKAITĖ-DANČENKOVIENĖ

Kristina – šiemet išleisto leidinio „Ukmergės tautodailininkų draugija“ apie Ukmergės krašto tautodailininkus bendraautorė. Kartu su draugijos pirmininku Rimantu Zinkevičiumi ji rinko ir parengė medžiagą knygelei.

Šiųmetėje tradicinėje Ukmergės krašto tautodailininkų parodoje moteris buvo apdovanota Ukmergės mero padėka už aktyvų dalyvavimą rajono tautodailininkų draugijos veikloje, liaudies dailės tradicijų puoselėjimą ir garbingą atstovavimą rajonui šalies renginiuose.

Apie kelią į tautodailę ir pasirinkimą kurti batikos technika bei apie gana sudėtingą, kantrybės ir kruopštumo reikalaujantį, kūrybinį procesą kalbamės su pačia autore.

Kokia buvo jūsų kūrybos pradžia? Iš karto pradėjote nuo batikos, ar prieš tai buvo kitokių bandymų?

Pradžia buvo mokykloje. Nors nelankiau nei meno mokyklos, nei dailės būrelio, tačiau, kai atėjo laikas rinktis egzaminus, pasirinkau dailę. Reikėjo sukurti tris darbus. Mokytoja pasiūlė išbandyti batiką. Taip ir atradau. Tačiau tų darbų nesureikšminau. Jie liko mokykloje. Padariau ir užmiršau.

Studijų metais menu beveik neužsiėmiau, tik kada ne kada. Tik atitekėjusi į Ukmergę ir patekusi į tautodailininkų Zinkevičių šeimą, ėmiau intensyviau kurti. Taip po truputį su savo batikos darbais įsiliejau ir į tautodailininkų veiklą.

Kuo patraukė, sužavėjo būtent batika, kad prie jos apsistojote?

Rankdarbiais užsiima daug kas: vienos mezga, kitos neria, dar kitos – siuvinėja. Tapyti nemoku. O batika tuo metu, kada kūriau pirmuosius savo darbus, dar mažai kas domėjosi.

Batikos žavumas – nenuspėjamume. Tu niekada nežinai, koks bus galutinis vaizdas. Dažnai batikos kūrinyje galima pastebėti įvairias linijas, imituojančias raukšles, įtrūkimus. Nauja, bet atrodo, kad sena. Tokios vietos man yra pačios gražiausios. Gal dėl to ir užsiimu batika.

Nukelta į 7 p.

Miesto centro sankryžoje šiemet numatytas kapitalinis remontas

Tarp šiemet remontuojamų objektų – Ukmergės miesto centrinė sankryža. Gedimino Nemunaičio nuotr.

Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis šiais metais bus atliekami Ukmergės rajono gatvių ir kelių kapitalinio remonto darbai. Tarp numatytų objektų – miesto centro sankryža, kurios rangovas turėtų būti paskelbtas jau netrukus.

Vilma NEMUNAITIENĖ

Pasak Ukmergės rajono savivaldybės Statybos ir infrastruktūros skyriaus vyr. specialisto Vyginto Dubausko, objektai buvo atrinkti pagal Ukmergės rajono savivaldybės 2020 metų vietinės reikšmės kelių (gatvių) kapitalo investicijų programą.

Miesto Tvenkinių gatvės kapitaliniam remontui numatyta 171,2 tūkst., Gogolio gatvės – 84,4 tūkst., Santakos gatvės – 47,9 tūkst. Eur.

Dideli darbai numatyti ir miesteliuose. Vidiškių miestelio Liepų gatvės kapitaliniam remontui numatyta 332 tūkst., o Taujėnų Mechanizatorių gatvės – 55,9 tūkst. Eur.

Nukelta į 12 p.

Bibliotekos lankytojai išsiilgo knygų

Gedimino Nemunaičio nuotr.

Dėl didesnio finansavimo bibliotekų lentynos šiemet bus gerokai papildytos.

Švelninant karantino sąlygas, šalyje pamažu atnaujinamos bibliotekų darbo sąlygos – jau leidžiama naudotis kompiuterių, interneto ir kitų skaityklų paslaugomis. Kartu atėjo dar viena gera naujiena – Bibliotekų fondų atnaujinimui šiemet skirta lig šiol neregėto dydžio pinigų suma.

Vilma NEMUNAITIENĖ

Ukmergės rajono savivaldybės Vlado Šlaito viešosios bibliotekos laikinai direktorės pareigas einanti Virginija Tylienė sako, kad nors leidimas jau duotas, šią savaitę dar nutarta tęsti nuotolinį darbą.

„Nutarėm nepulti, palūkėti, žiūrėsim, kaip čia viskas klostysis toliau“, – sakė ji.

Nukelta į 12 p.

akeso
UKMERGĖS VETERINARIJOS KLINIKA
Diagnostika
Gydymas
Stacionaras
Rentgenas
Echoskopas
Lab. tyrimai
Kirpykla
Ukmergė
Deltuvos g. 10B,
Tel.: 8 676 30232
I-V (9.00-22.00) VI (8.00-18.00) VII (9.00-16.00)

Kristina Zinkevičienė: „Batikos žavumas – nenuspėjamume“

Atkelta iš 1 p.

Iš ko mokėtės šios technikos?

Technikos pagrindus parodė dailės mokytoja, kai reikėjo ruoštis egzaminui. Toliau mokiausi pati, iš interneto, per bandymus, atradimus.

Papasakokite plačiau apie šią techniką, kas jai būdinga, kokias galimybes ji suteikia, kokios priemonės naudojamos?

Batika – tai tekstilės marginimas. Yra keletas marginimo būdų, bet aš naudoju šaltosios batikos techniką. Šia technika audinio piešinys kuriamas, liejant ištirpintą vaško ir parafino mišinį arba tik parafiną ir dažant šaltais anilininiais (dažai, skirti audiniams dažyti) ar kitokiais, pavyzdžiui, augaliniais dažais. Vietos, kurių nenorime nudažyti, dengiamos parafinu, tada dažoma ir šalinami parafino likučiai.

Kokia yra šio proceso eiga? Ar jis ilgai užtrunka?

Nupiešiamas eskizas ant popieriaus, kuris vėliau nukopijuojamas ant audinio. Audinys su piešiniu ištempiamas, smeigtukais pritvirtinamas prie rėmo. Parafinas išlydomas pagal metodą „indas inde“. Tada teptukas pamirkomas išlydytame parafine ir, kiek įmanoma greičiau (kad nesustingtų parafinas), dengiamas plotas, kur norime, kad liktų tam tikra spalva. Merkiama į dažus. Džiovinama.

Procesas kartojamas daugelį kartų, sluoksniuojam kaip kokį tortą, kol visas audinio plotas nusidažo ir pasidengia parafino sluoksniu. Dažyti pradedame nuo šviesiausios spalvos ir užbaigiame tamsiausia. Pradžioje parafinu padengiam norimus palikti baltus plotus. Merkiam į šviesiausius, pavyzdžiui, geltonus, dažus. Džiovinam. Užtempiam ant rėmo ir dengiam parafinu geltonus plotus. Merkiam į rausvus dažus. Džiovinam. Ir taip kartojame toliau. Parafinu padengtos vietos nesugeria dažų, išlieka norimos spalvos ir tuo pačiu neleidžia dažams migruoti į svetimus plotus.

Nudažius tamsiausia spalva, galiausiai lieka pašalinti parafino likučius. Tai galima padaryti lyginant tarp patiestų popierinių rankšluosčių, kurie sugeria parafiną. Paskutinis štrichas – kontūrų apvedžiojimas ir ornamentavimas juodu tušu. Tada belieka įrėminti.

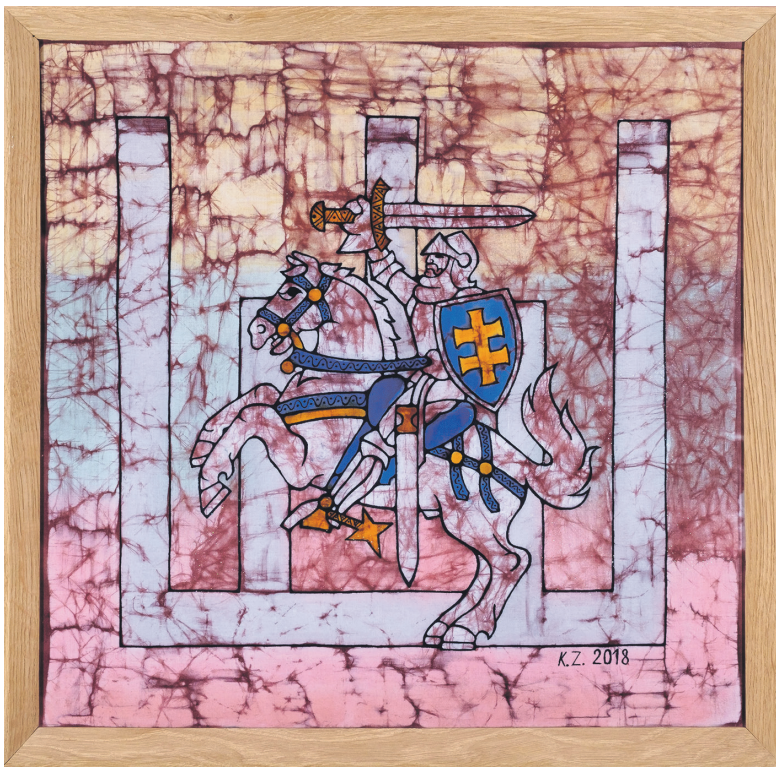

Ši technika užima daug laiko, reikalauja daug darbo, kruopštumo, kantrybės.

Minėjote, jog jums patinka tai, kad galima išgauti įvairias linijas, raukšles, įtrūkimus, kas naujam kūriniui suteikia seno įspūdį. Kaip tai pavyksta?

Norint tokio efekto, reikia norimas vietas padengti parafinu ir, šiam išdžiūvus, audinį suglamžyti – sulaužyti parafino sluoksnį. Tik nereikia persistengti. Sulaužius per daug ar per mažai gražaus efekto negausime. Tuomet visas audinys merkiamas į tamsius dažus. Po šio paskutinio dažymo, audinys pakabinamas džiūti.

Ar batika yra tradicinė senoji lietuvių dailės technika? Kaip ji susijusi su tautodaile? Kokius tautodailės elementus išreiškia?

Batika nėra tradicinė senoji lietuvių dailės sritis, nors pasaulyje ši technika žinoma nuo seniai. Tai – audinio marginimas. Lietuvoje moterys taip pat margindavo audinius įvairiais augaliniais dažais, tik kitaip. Tekstilės gaminiai yra viena iš tautodailės sričių.

Į savo darbus įpinu ir tradicinių baltiškų ornamentų: taškelių, brūkšnelių, bangelių, kurie tautodailėje turi tam tikrą prasmę, kiekvienas ženklas turi priskirtą reikšmę.

Ar jūsų spalvos daugiau tradicinės?

Aš naudoju visas spalvas. Jas renkuosi priklausomai nuo piešinio. Dažant anilininiais dažais sluoksnis po sluoksnio, spalvos maišosi viena su kita, todėl gryną spalvą sunku išgauti. Nori mėlynos, o gauni žalią, tad rezultatas ne visada nuspėjamas.

Kaip įsiliejate į tautodailininkų sąjungos veiklą?

Į Ukmergę atsikėliau 2006-aisiais. Kadangi artimoje aplinkoje yra kuriančių žmonių, tai ir pačiai natūraliai atsirado daugiau paskatų kurti.

Į tautodailininkų sąjungą įstojau 2010 metais. Porą metų iki tol dalyvaudavau Ukmergės krašto tautodailininkų rengiamose parodose. Ir dabar į organizacijos veiklas įsilieju dalyvaudama parodose. Edukacine veikla neužsiimu. Procesas ilgas, tad edukacijas vesti būtų sudėtinga. Per vieną valandos trukmės užsiėmimą ne ką nuveiksi. Daugeliui, tikriausiai, pritrūktų kantrybės kartojant tą patį procesą ir laukiant rezultato.

2019 metais kartu su vyru esame surengę porą personalinių parodų. Viena vyko Vilniuje, Tautodailininkų galerijoje, kita – Ukmergės rajone, Lyduokiuose.

Kaip gimsta jūsų darbai, iš kur semiatės idėjų? Ką pasakoja jūsų kūriniai?

Dažniausiai darbai gimsta ruošiantis parodoms. Kai reikia, tai ir darai. Kartais būna duota tema, tada bandai sukurti pagal duotą temą. Labiausiai įsiminė angelų bei Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtos temos.

Ilgą laiką kūriau ir vis dar tebekuriu Zodiako ženklus. Dabar gal tik kokio vieno trūksta. Idėja atėjo iš to, kad norėjosi padaryti ciklą. Zodiako ženklai buvo pirma šovusi į galvą mintis. Dabar, jeigu reikėtų pradėti nuo pirmojo, tikriausiai nebedaryčiau. Buvo įdomu, tačiau kuriant tik keletą darbų per metus, ciklo užbaigimas išsitęsė ir ta tema nusibodo. Jau norisi imtis kitos temos.

Kokia veikla užsiimate greta kūrybos, ką dirbate?

Dirbu Ukmergės kraštotyros muziejuje su fonduose esančiais eksponatais. Batika yra tik papildoma veikla greta pagrindinio darbo. Norėčiau tam skirti daugiau laiko, bet kol kas batika užsiimu retai. Laisvalaikį dažniausiai užgožia kiti darbai ir veiklos.

Kokia yra jūsų įgyta profesija? Ar ji susijusi su menu?

Studijavau Kauno technologijos universitete chemijos inžineriją. Nei su menu, nei su dabartiniu darbu ši specialybė nesusijusi. Tačiau darbas muziejuje ir dalyvavimas tautodailininkų veikloje papildo vienas kitą.

Kaip pasirinkote specialybę?

Esu kilusi iš Kėdainių, kur veikia odų, chemijos gamyklos, cukraus fabrikas. Rinkdamasi profesiją galvojau, kad ją įgijusi, galėsiu grįžusi dirbti gimtajame mieste. Tačiau gyvenimas susiklostė kitaip.

Ar šeimoje, kurioje augote, yra daugiau kuriančių asmenų?

Nelabai. Augau tradicinėje keturių asmenų šeimoje – du suaugusieji ir du vaikai. Nors brolis būdamas moksleiviu ir lankė Dailės mokyklą, dabar jo gyvenimas su menu nesusijęs. Giminėje tarp tėvų ar senelių taip pat nebuvo kuriančių žmonių. Močiutės audė, tačiau tais laikais visos kaimo moterys audė, nes tai buvo poreikis, būtinybė.

Aš ir pati norėčiau išmokti austi. Dažnai pagalvoju apie tai. Tačiau audimui daug ko reikia – patalpos, staklių, laiko. Tad kol kas tai taip ir lieka tik norais ir mintimis.

Ar jūsų kūrybinę veiklą palaiko jūsų sukurtoji šeima?

Taip. Mano vyras taip pat tautodailininkas. Nors į tautodailininkų sąjungą įstojo tik 2017 metais, tačiau daug metų dirba ir aktyviai dalyvauja šios organizacijos veikloje. Tad turiu su kuo pasitarti. Įvertiname vienas kito darbus, išsakome mintis, kritiką, patarimus. Nekonkuruojame – su medžiu nepakonkuruosi.

Kokie yra jūsų naujausi sukurti darbai ir artimiausi kūrybiniai planai bei siekiai?

Dar nežinau, ko imsiuosi po Zodiako ženklų. Konkrečios temos nesu sugalvojusi. Mintys krypsta į senovę, mąstau apie senuosius medinius pastatus, įvairiais ornamentais dekoruotus daiktus. Norisi kažko kaimiško, etnografiško. Nors nesu kaimo vaikas, bet vaikystėje visos vasaros praleistos kaime, pas babą. Jaučiu nostalgiją jam. Nors kaimas tebėra ir dabar, bet nebe toks, koks buvo, nes jame nebėra nei babos, nei močiutės. Tai tarsi nostalgija pačiai vaikystei. Prie šios tematikos kažkiek prisidėjo ir darbas muziejuje.

K. Zinkevičienės kūriniai.

SPAUDOS, RADIJO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS